

**UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
SPECIALIZAREA PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ**

Lect univ. dr. Damian TOTOLAN

**GHIDUL PRACTICII DE
SPECIALITATE DIN CADRUL
CABINETELOR LOGOPEDICE**

Constanța, 2022

UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
SPECIALIZAREA PSIHOPELAGOGIE SPECIALĂ

GHIDUL PRACTICII DE SPECIALITATE DIN CADRUL CABINETELOR LOGOPEDICE

LECT. UNIV. DR. DAMIAN TOTOLAN

Constanța, 2022

CUPRINS

01

Aspecte generale ale
practicii de
specialitate din cadrul
cabinetelor logopedice

02

Evaluarea logopedică

03

Observarea activităților
de terapie logopedică

04

Intervenția terapeutic-
logopedică

05

Portofoliul final al
practicii de specialitate

06

Bibliografie

Cuprins

1. Aspecte generale ale practicii de specialitate din cadrul cabinetelor logopedice	3
Precondiții pentru participarea la activitățile de practică de specialitate:	3
Competențe specifice urmărite prin desfășurarea activității de practică de specialitate în cadrul cabinetelor logopedice	3
Obiective	3
Locul de desfășurare	4
Activitățile din cadrul practicii de specialitate	4
2. Evaluarea logopedică	5
Albumul logopedic	5
Proba pentru cunoașterea vârstei psihologice a limbajului adaptată după Alice Descoedres, ...	6
Proba pentru determinarea nivelului de dezvoltare al limbajului – înțelegerea unor cuvinte familiare (R. Zazzo).....	8
Grila dezvoltării psihoindividuale.....	8
Testul Goodenough („Omulețul”).....	10
Probă de examinare a articulației.....	12
Probă de depistare a disfuncțiilor acuității auditive	15
Probă pentru examinarea diferențierii auditive	16
Probă de discriminare fonematică.....	16
Probă de evaluare a dislexiei	17
Probă de evaluare a disgrafiei.....	18
Probă de evaluare a capacității de diferențiere fonematică	19
Fișa de examinare logopedică complexă	20
Fișă de evaluare logopedică.....	29
Fișă logopedică sintetică	31
3. Observarea activităților de terapie logopedică	33
Fișă de observație a activității logopedice	33
4. Intervenția terapeutic-logopedică	34
Mapa logopedică - structura corespunzătoare unui sunet.....	34
Plan de terapie logopedică	35
Plan de terapie logopedică – structura generală.....	41
Proiect de activitate terapeutică logopedică.....	42
5. Portofoliul final al practicii de specialitate	44
6. Bibliografie.....	45

01

Aspecte generale ale practicii de specialitate din cadrul cabinetelor logopedice

precondiții

obiective

competențe

**loc de
desfășurare**

activități

1. Aspecte generale ale practicii de specialitate din cadrul cabinetelor logopedice

Practica de specialitate din cadrul cabinetelor logopedice este o activitate practică desfășurată de studenții specializării Psihopedagogie specială ce se desfășoară pe parcursul semestrului al II-lea al anului II de studiu.

Precondiții pentru participarea la activitățile de practică de specialitate:

- Precondiții de curriculum: anterior, studenții trebuie să îndeplinească standardele minime pentru disciplina Introducere în logopedie, studiată în semestrul I al anului II de studiu.
- Precondiții de competențe - operare pe calculator și în mediul online, mai ales pentru cazurile în care, datorită unor situații specifice, pandemice, este nevoie de desfășurarea de activități online.

Competențe specifice urmărite prin desfășurarea activității de practică de specialitate în cadrul cabinetelor logopedice

- Competențe profesionale:
  - Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihopedagogie specială
  - Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihopedagogia specială
  - Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihopedagogia specială
  - Evaluarea psihopedagogică a individului, grupului și organizației
  - Proiectarea și realizarea intervențiilor educative-compensator-terapeutice
  - Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihopedagogiei speciale
- Competențe transversale:
  - Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei
  - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice
  - Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social

Obiective

- Obiectiv general:

Cunoașterea etiologiei și simptomatologiei principalelor categorii de tulburări de limbaj
- Obiective specifice:
  1. Studiarea particularităților copiilor cu tulburări de limbaj și a specificului terapiei logopedice în funcție de acestea.
  2. Conștientizarea importanței activităților terapeutice în dezvoltarea personalității copiilor și a rolului lor în apariția tulburărilor de învățare.
  3. Familiarizarea cu specificul activităților de terapie a tulburărilor de limbaj.
  4. Formarea de abilități specifice pentru realizarea activităților de depistare, diagnosticare și terapie a tulburărilor de limbaj.

Locul de desfășurare

Practica de specialitate se desfășoară, de regulă:

- În cabinete logopedice interșcolare, ce aparțin metodologic de Centrul Județean de Asistență Educațională, unde activează profesori logopezi din învățământul de masă. Aceste cabinete logopedice interșcolare funcționează în grădinițe și școli de masă și au ca beneficiari preșcolari și școlari din învățământul de masă ce sunt școlarizați în grădinițe și școli dintr-o zonă arondată.
- În cabinete logopedice din cadrul centrelor școlare pentru educație incluzivă sau din cadrul școlilor speciale. Aceste cabinete logopedice au ca beneficiari preșcolari și școlari din învățământul special. În aceste cabinete logopedice activează profesori logopezi din învățământul special.

Activitățile din cadrul practicii de specialitate

În cadrul practicii de specialitate, studenții pot realiza următoarele activități generale:

- Asistență, observare și învățare: studenții pot urmări și observa profesorii logopezi în timpul ședințelor de terapie. Acest lucru le poate oferi oportunități unice de a înțelege mai bine procesul de evaluare și de terapie al copiilor cu tulburări de limbaj și comunicare.
- Participarea la evaluarea și diagnosticarea copiilor: în funcție de nivelul de pregătire și de cunoștințe, studenții pot fi implicați în procesul de evaluare și diagnosticare a copiilor, sub supervizarea profesorului logoped.
- Participarea la elaborarea și implementarea planului individualizat de terapie logopedică: studenții pot fi implicați în elaborarea și implementarea planului individualizat de terapie, sub supervizarea profesorului logoped. Acest lucru poate include planificarea și implementarea de exerciții de terapie logopedică și alte intervenții specifice.
- Monitorizarea progresului și ajustarea terapiei: studenții pot ajuta profesorii logopezi în monitorizarea progresului copiilor și în ajustarea terapiei, în funcție de nevoile individuale ale acestora.
- Participarea la dezvoltarea de materiale utile în terapia logopedică: studenții pot ajuta profesorii logopezi în crearea și confecționarea diverselor materiale didactice specifice pentru terapia logopedică, personalizate în funcție de nevoile copiilor.
- Colaborarea cu familia și cu alți profesioniști: studenții pot fi implicați în colaborarea cu familiile copiilor și cu alți profesioniști implicați în îngrijirea și educația acestora, pentru a furniza o abordare integrată și coordonată a terapiei.

Este important să reținem că, în toate activitățile lor, studenții trebuie să fie sub supravegherea și îndrumarea profesorilor logopezi, pentru a asigura siguranța și terapia adecvată a beneficiarilor.

Activități specifice:

- activități de familiarizare a studenților cu problematica activității de terapie a tulburărilor de limbaj;
- participarea la activitățile specifice realizate de profesorul logoped – coordonator de practică – prin asistență dar și implicare activă
- activități de depistare a copiilor cu tulburări de limbaj ;
- activități de cunoaștere (evaluare) a elevilor cu tulburări de limbaj cu ajutorul unor metode, tehnici, procedee psihopedagogice;

02

Evaluarea logopedică

Profesorii logopezi, precum și logopezii, în general, pot folosi o varietate de instrumente de evaluare, în funcție de nevoile specifice ale beneficiarilor și de simptomele sale. Evaluarea este personalizată pentru a asigura o evaluare completă și preciză a nevoilor individuale ale copiilor.

- activități de examinare complexă a limbajului
- asistență la activități de consiliere a părinților copiilor cu tulburări de limbaj
- realizarea de material ilustrativ și verbal necesar activităților terapeutice logopedice
- implicare în activizarea copiilor pe parcursul activităților specifice din cabinetul logopedic (jocuri didactice, etc.)
- completare de fișe logopedice,
- realizare de planuri terapeutice
- completarea fișelor de observare a copiilor în activitățile terapeutice
- activități educativ-terapeutice de corectare a tulburărilor de limbaj sub îndrumarea directă a profesorului logoped
- susținerea unor etape a terapiilor logopedice /susținerea unei activități terapeutice finale
- elaborarea portofoliului de practică de specialitate

2. Evaluarea logopedică

Profesorii logopezi, precum și logopezii, în general, pot folosi o varietate de instrumente de evaluare, în funcție de nevoile specifice ale beneficiarilor și de simptomele sale. Evaluarea este personalizată pentru a asigura o evaluare completă și precisă a nevoilor individuale ale copiilor.

Principalele instrumente de evaluare logopedică includ următoarele:

- Teste de evaluare a limbajului - instrumente standardizate care evaluează abilitățile de limbaj, inclusiv vocabularul, gramatica și capacitatea de a înțelege și a produce propoziții.
- Teste de evaluare a vorbirii – instrumente standardizate care evaluează abilitățile de vorbire, inclusiv articularea sunetelor, ritmul și intonația vorbirii
- Evaluarea procesului de comunicare – acest tip de evaluare examinează abilitatea copilului de a comunica într-un mod clar și coerent, folosind mijloace verbale și nonverbale de comunicare.
- Evaluarea acuității auditive – este o evaluare care evaluează abilitatea copilului de a auzi și a diferenția sunetele, în diferite medii.
- Evaluarea limbajului scris – acest tip de evaluare examinează capacitatea școlărilor de a scrie și a citi într-un mod coerent și adecvat vârstei.
- Evaluarea dezvoltării limbajului și a abilităților de comunicare – este o evaluare care se concentrează pe stabilirea nivelului de dezvoltare a limbajului, a abilităților de comunicare și pe identificarea oricăror probleme care ar putea interfera cu dezvoltarea lor.

Albumul logopedic

- Poate fi sub formă de paletar, fișe, document word, powerpoint, publisher, etc.
- Se utilizează în activitatea de depistare a copiilor cu tulburări de vorbire
- Sunt arătate, pe rând, imagini a căror denumire începe / conține / se termină cu un sunet
- Sunt reprezentate toate sunetele limbii române (nu toate literele!)

Proba pentru cunoașterea vârstei psihologice a limbajului
(adaptată după Alice Descoedres)

Această probă cuprinde 7 subprobe, fiecare stabilind o anumită vârstă a limbajului pentru aspectul pe care îl vizează.

PROBA I: CONTRARII (CU OBIECTE ȘI IMAGINI)

Se prezintă copilului 10 obiecte cu proprietăți contradictorii (în stare reală sau imaginea lor):

1. Imaginea unei ciuperci mari și a uneia mici;
2. O carte nouă și una veche;
3. O bucată de fier tare și o bucată de cauciuc moale;
4. Imaginea unui bloc înalt și a unei case scunde;
5. O bucată de hârtie netedă și un glas-papir zgrunțuros;
6. Imaginea unui bătrân și a unui tânăr;
7. O bucată de stofă călcată și una mototolită;
8. Imaginea unui copil vesel și a unui copil trist;
9. desenul unei linii drepte și al uneia curbe;
10. Două cutii de aceeași mărime și aceeași formă: una goală și a doua plină cu cuie. Se așază una pe o mână și cealaltă pe cealaltă mână.

Se prezintă obiectele (imaginile) succesiv, spunând: „Această ciupercă este mare – i se arată imaginea - , iar aceasta este.... – copilul spune adjectivul.

Alt calificativ nu e luat în considerație. Se consemnează numărul de răspunsuri corecte. Se reia proba invers. Se prezintă mai întâi imaginea ciupercii mici. Se consemnează răspunsurile exacte și se face media.

PROBA II: COMPLETARE DE LACUNE

Instructaj: „Îți voi spune o mică poveste. Acolo unde mă opresc, trebuie să mă ajuți tu să găsești cuvântul potrivit”. Se notează numărul de răspunsuri corecte.

1. S-a făcut frumos, cerul e .....
2. Soarele este foarte.....
3. Ioana și Maria se plimbă pe câmp. Ele adună .....
4. Ele sunt încântate de ciripitul micilor .....
5. Deodată cerul se întunecă, se acoperă de .....
6. Fetițele se grăbesc să se întoarcă.....
7. Începe o mare .....
8. Fetițele se sperie de zgomotul .....
9. Ele roagă să fie adăpostite într-o casă, deoarece plouă tare, iar ele n-au .....
10. Hainele lor sunt complet .....

PROBA III: REPETARE DE NUMERE

Anunțăm: „Eu îți spun niște numere. Tu trebuie să repeți aceste numere”. Dacă copilul nu a înțeles, se repetă chiar de 3 ori, dar seria respectivă nu se ia în considerare. Primește câte un punct pentru fiecare serie repetată.

- Seria I: 2,4
Seria II: 5,6,3
Seria III: 4,7,3,2
Seria IV: 8,4,6,5,9
Seria V: 6,9,2,3,4,8

PROBA IV: MATERII

Instructaj: Din ce sunt făcute:

- cheia
- masa
- lingura
- fereastra
- pantofii
- casele (cel puțin 3 materiale: cărămidă, ciment, lemn)

Se consemnează răspunsurile corecte.

PROBA V: CONTRARI

Instructaj: Se explică ce înseamnă contrar prin exemple concrete.

Vom expune 8 termeni. Copilul va da termenul contrar

1. cald .....(frig / rece)
2. uscat
3. frumos
4. neascultător
5. curat
6. mare
7. ușor
8. vesel

PROBA VI: CULORI

Se prezintă culorile: VERDE, NEGRU, ROZ, ALB, VIOLET, GRI, GALBEN, MARO, ALBASTRU.

Se cere să le denumească: Se notează răspunsurile de la 0 la 9, după numărul exact de răspunsuri corecte.

PROBA VII: CUNOAȘTEREA SENSULUI VERBELOR

Seria I: a tuși, a fricționa, a câștiga, a arunca, a spăla, a respira, (mimăm tusea, etc.)

Seria II: Imită (arată-mi prin acțiune) sensul verbelor: a scie, a se apleca, a se balansa, a se ridica, a sări, a împinge (ceva).

Se consemnează numărul de răspunsuri corecte. Se notează de la 0 la 12.

Având valorile realizate de fiecare copil la cele 7 probe, le scriem în ordine pe verticală și în dreptul lor scriem vârsta limbajului corespunzător din tabelul următor. Adunăm cele 7 vârste ale limbajului și suma o împărțim la 7. Obținem vârsta psihologică a limbajului care corespunde sau nu vârstei cronologice.

<i>Proba</i>	<i>Coefficientul corespunzător vârstei</i>				
	3 ani	4 ani	5 ani	6 ani	7 ani
I. Contrarii	4	5	6	8	12
II. Lacune	2	3	4	6	8
III. Cifre	3	3	4	5	5
IV. Materii	3	4	5	6	6
V. Contrarii	4	5	6	7	8
VI. Culori	2	3	4	6	8
VII. Verbe	4	6	8	9	11

Proba pentru determinarea nivelului de dezvoltare al limbajului – înțelegerea unor cuvinte familiare (R. Zazzo)

Copilului i se vor pune câteva întrebări, la care trebuie să răspundă cât mai bine:

- ce este un scaun?
- Ce este o păpușă?
- Ce este un cal?
- Ce este găina?
- Ce este furculița?
- Ce este mărul?
- Ce este o masă?
- Ce este ploaia?
- Ce este o mamă?
- Ce este șoferul?

Întrebările se pun în ordinea indicată. Se insistă să se obțină răspunsul la întrebare. Definițiile date de copil se înregistrează fidel, indicându-se în final numărul definițiilor corecte.

Grila dezvoltării psihoindividuale (adaptată după Moyles J., Just Payng)

Aria dezvoltării		Nivelul dezvoltării			
		S (1 punct)	M (2 puncte)	B (3 puncte)	FB (4 puncte)
Dezvoltare motorie					
1.	Aleargă bine				
2.	Se cațără				
3.	Sare peste obstacole mici fără sprijin				
4.	Lovește clar o minge cu piciorul				
5.	Pedalează tricicleta corect				
6.	Sare pe ambele picioare				
7.	Stă într-un picior pentru scurt timp				
8.	Aruncă o minge fără să o scape				
9.	Sare pe un picior				
10.	Aleargă pe vârfuri				
11.	Prinde mingea cu ambele mâini				
12.	Ține creionul corect				
13.	Întoarce paginile unei cărți				
14.	Folosește foarfecele corect				
15.	Toarnă apă fără să dea pe dinafară				
16.	Construiește turnuri din cuburi				
17.	Copiază forme, conturi cu acuratețe				
18.	Potrivește corect formele identice				
19.	Desenează imagini recognoscibile				
20.	Aranjează corect până la 20 piese puzzle				

Dezvoltare cognitivă					
1.	Învăță repede				
2.	Are inițiativă în învățare				
3.	Învăță sub ghidarea adultului				
4.	Manifestă curiozitate epistemică				
5.	Memorează și reține informații mai mult timp				
Comunicarea					
1.	Ascultă cu atenție poveștile				
2.	Memorează cântece și versuri				
3.	Urmează instrucțiuni simple				
4.	Vorbește clar				
5.	Vorbește în propoziții				
6.	Ia parte la discuții				
7.	Definește obiecte simple				
8.	Cunoaște, potrivește culorile				
9.	Comunică cu ceilalți copii				
10.	Comunică cu adulții				
11.	Își recunoaște numele de familie				
12.	Poate să își spună numele				
13.	Își știe adresa				
Dezvoltarea emoțională					
	Se concentrează un timp mai îndelungat				
	Are încredere în el atunci când lucrează				
	Este motivat pentru activitate				
	Se comportă diferențiat în funcție de situație				
Dezvoltarea psihosocială					
1.	Dezvoltă ușor relații cu ceilalți				
2.	Intră ușor în relații cu ceilalți				
3.	Ajută la curățenie, face ordine				
4.	Se îmbracă/se dezbracă singur				
5.	Își leagă/își dezleagă șireturile				
6.	Își desface nasturii, fermoarele				
7.	Se joacă cu ceilalți				
8.	Dovedește creativitate în joc				
9.	Îi plac jocurile de imaginație				
10.	Participă la jocurile de grup				
11.	Își alege singur activități				

Legendă: S – Nivel slab al dezvoltării – 1 punct
M – nivel mediu al dezvoltării – 2 puncte
B – nivel bun al dezvoltării – 3 puncte
FB – nivel foarte bun al dezvoltării – 4 puncte

TESTUL GOODENOUGH („Omulețul”)

În testul inițial se cere copilului să deseneze un bărbat, o femeie și propria persoană. Noi i-am cerut să deseneze propria persoană.

Acest test oferă indicii asupra nivelului intelectual al copilului, în funcție de nivelul său de maturitate psihomotrică, percepția propriei scheme corporale, percepția aspirațiilor, estimarea valorică, etc., exprimată în desen prin: tensiunea liniilor, poziția totală a desenului, direcția privirii, mărimea desenului, forma, asamblarea detaliilor, scotomizarea sau împodobirea, gesturile, numărul de elemente corporale și de îmbrăcăminte, transparențe,

Pentru toate desenele care pot fi recunoscute ca tentative de reprezentare a corpului uman. Fiecare din cele 51 de elemente este cotate cu 0 sau 1.

1. Prezența capului
  2. Prezența picioarelor (două când e în față, unul când e profil)
  3. Prezența brațelor, chiar dacă degetele nu sunt evidente
  4.
    - a. Prezența trunchiului
    - b. Lungimea mai mare ca lățimea trunchiului
    - c. Prezența umerilor
  - a. Brațele și picioarele tangente la corp
  - b. Brațele și picioarele atașate, dar incorect
  - a. Prezența gâtului
  - b. Conturul gâtului e o linie continuă între trunchi și cap
  - a. Prezența ochilor (unul dacă e profil)
  - b. Prezența nasului
  - c. Prezența gurii
  - d. Nasul și gura reprezentate corect, prezența buzelor
  - e. Prezența nărilor
  - a. Prezența părului
  - b. Părul bine plasat, dar capul să nu fie văzut (transparent)
  - a. Prezența hainelor (prin nasturi)
  - b. Lipsa transparenței și prezența a două elemente vestimentare
  - c. Desenul complet al vestimentelor
  - d. Patru articole vestimentare (pălărie, cravată, pantaloni, vestă, etc.)
  - e. Costum perfect, fără defecte.
  - a. Prezența degetelor
  - b. Numărul corect al degetelor
  - c. detalii corecte ale degetelor
  - d. Poziția policelui
  - e. Evidențierea palmei între degete și brațe
  - a. Brațele articulate la umeri și coate
  - b. Articularea gambelor la genunchi și coapse
  - a. Proporția capului (mai mic decât $\frac{1}{2}$ din trunchi și mai mare de $\frac{1}{10}$ din corp).
  - b. Proporția brațelor (egale în lungime cu trunchiul, dar să nu atingă genunchiul)
  - c. Proporția gambelor (inegale în lungime cu corpul sau puțin mai scurte)
  - d. Proporția picioarelor (lungimea mai mare ca lățimea și mai mică decât înălțimea corpului)
  - e. Prezența a două gambe și a două brațe (articularea mâinii și a picioarelor)
- Prezența călcâiului
- a. Coordonarea motrică a conturului
  - b. Coordonarea motrică a articulațiilor
  - c. Coordonarea motrică a articulației capului

- d. Coordonarea motrică a brațelor și a gambelor
- e. Coordonarea motrică a fizionomiei
- f. Coordonarea motrică a articulației trunchiului
- a. Prezența urechilor
  - b. Poziția și proporția corectă a urechilor
- a. Detalii oculare: gene, sprâncene
  - b. Detalii oculare: pupile
  - c. Detalii oculare: proporția ovală a orbitei
  - d. Detalii oculare: strălucirea lor
- a. Prezența bărbiei și a frunții
  - b. Bărbia net distinctă de buza inferioară
- a. Capul, trunchiul și picioarele din profil
  - b. Profil perfect (fără transparența sau poziția greșită a membrilor)

Etalonul testului:

Vârsta	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Puncte	2	6	10	14	18	22	16	30	34	38

Pentru stabilirea Q.I. se determină vârsta reală. Se consideră 6 ani un copil cu vârsta între 5 ani, 6 luni și o zi și 6 ani, 5 luni și 29 zile.

$$Q.I. = \frac{V.M. - 10 * 100}{V.C. * 11}$$

Unde V.M. = vârsta mentală în luni

V.C. = vârsta cronologică în ani

Semnificația Q.I.

- 140 = excepțional
- 120 – 139 = inteligență superioară
- 110 – 119 = inteligență ușor superioară
- 90 – 109 = inteligență medie (normală)
- 80 – 89 = inteligență submedie
- 70 – 79 = inteligență de limită
- 69 = granița inferioară a normalului
- 50 - 68 = dizabilitate mentală medie
- 49 – 20 = dizabilitate mentală severă
- sub 20 = dizabilitate mentală profundă

Probă de examinare a articulației

	Pronunție izolată prin imitație	Lista cuvintelor cu sunetul urmărit	Forma pronunției individuale	Tipul tulburării	Forma pronunției după repetare	Tipul tulburării
A		Ac				
		Mac				
		Stea				
O		Os				
		Coș				
		Radio				
U		Ușă				
		Cui				
		Leu				
E		Elice				
		Melc				
		Pâine				
I		Inel				
		Pisică				
		Pui				
Ă						
		Măr				
		Cană				
Î/Â		Împărat				
		Lămâie				
		Coborî				
P		Pat				
		Săpun				
		Dop				
		Vulpe				
B		Bec				
		Tobă				
		Cerb				
		Albină				
M		Masă				
		Ramă				
		Fum				
		Lampă				
T		Telefon				
		Patine				
		Lacăt				
		Nasture				
D		Dulap				
		Ladă				
		Brad				
		Sandale				
N		Nucă				
		Perină				

		Pian				
		Cârnați				
L		Lună				
		Balon				
		Cal				
		Tablă				
F		Foarfecă				
		Elefant				
		Pantof				
		Farfurie				
V		Vioară				
		Covor				
		Morcov				
		Tramvai				
S		Sanie				
		Casă				
		Ceas				
Z		Zar				
		Vază				
		Autobuz				
		Barză				
Ț		Țap				
		Veveriță				
		Pătuț				
		Balanță				
Ș		Șarpe				
		Mașină				
		Cocoș				
		Căpșună				
J		Jucării				
		Pijama				
		Ruj				
		Păianjen				
C		Cană				
		Vacă				
		Sac				
		Bancă				
G		Găleată				
		Măgar				
		Steag				
		Lingură				
H		Haină				
		Pahar				
		Șah				
R		Rac				
		Pară				
		Nor				
		Carte				
X		Xilofon				
		Claxon				

		Pix				
CE		Ceapă				
		Ghiocel				
		Ace				
		Cercel				
CI		Ciupercă				
		Bicicletă				
		Arici				
		Ulcior				
GE		Geantă				
		Săgeată				
		Minge				
		Mărgele				
GI		Girafă				
		Frigider				
		Covrigi				
		Mingi				
CHE		Cheie				
		Ochelari				
		Ridiche				
		Parchet				
CHI		Chitară				
		Rochie				
		Ochi				
		Trunchi				
GHE		Ghem				
		Lighean				
		Gheorghe				
		Înghețată				
GHI		Ghiozdan				
		Unghie				
		Triunghi				
		Frânghie				

PRESCURTĂRI PENTRU TIPUL TULBURĂRII:

O- OMISIUNI

Î-INLOCUIRI

Pd- pronunție defectuoasă

Probă de depistare a disfuncțiilor acuității auditive

Cuvinte șoptite de examinator	Răspunsul copilului					
	Urechea dreaptă			Urechea stângă		
	4-6m	1-4m	≤1m	4-6m	1-4m	≤1m
Pom						
Data						
Pană						
Tobă						
Papuc						
Capac						
Sobă						
Fată						
Șarpe						
Zebră						
Floare						
Țară						
Roșu						
Masă						
Cățel						
Fasole						
Mazăre						
Paște						
Cocoș						
Autobuz						
Cartof						
Os						
Nas						
Caș						

Se mai urmărește:

- Dacă se uită încordat la gura celui care vorbește
- Dacă întoarce capul spre lateral
- Cum reacționează la zgomote neașteptate
- Răspunde sau nu la întrebările puse în timpul jocului
- Dacă este nevoie de repetare frecventă a celor spuse
- În timpul discuției înțelege greșit cuvintele, propozițiile
- Caracteristicile prozodice diferă de cel obișnuit

Probă pentru examinarea diferențierii auditive

ORDINEA CUVINTELOR	IMAGINEA INDICATĂ DE CĂTRE COPIIL	ORDINEA CUVINTELOR	IMAGINEA INDICATĂ DE CĂTRE COPIIL
PARĂ		PITIC	
BOMBĂ		VAZE	
CORB		SARE	
DUȘ		SAP	
DOAMNĂ		VIȚE	
SPATE		ZARE	
FILĂ		FATĂ	
FAR		CAZAN	
VATĂ		ȚIPAR	
VATĂ		SAP	
GARĂ		TOC	
COCOȘI		COȘ	
GOALĂ		SCOALĂ	
CANĂ		MUȘCĂ	
BAN		COS	
LAC		SACI	
LUNĂ		JOC	
RAC		ȘOC	
RAMĂ		JURĂ	
CAL		CINĂ	
CAR		CERE	
LAC		SAȘI	

Probă de discriminare fonematică

P-B	pere/bere;	pompă/bombă;	corp/corb
C-G	colan/golan;	cocoși/gogoși;	rac/rag
N-L	nadă/ladă;	cală/cană;	bal/ban
R-L	ramă/lamă;	baron/balon;	car/cal
T-Ț	țipar/țipar;	gheată/gheață;	lat/laț
Ț-Ce	țeapă/ceapă;	așele/acele;	spițe/spice
Ț-S	țap/sap;	vițe/vise;	soț/sos
Ș-J	șir/jir;	a șutat/ajutat;	coși/coji
S-Z	sare/zare;	vase/vaze;	ros/roz
S-Ș	scoală/școală;	muscă/mușcă;	cos/coș
Z-J	zar/jar;	azur/ajur;	gaz/gaj
Z-Ș	za/șa;	cizmele/cișmele;	cirezi/cireși
T-Ci, Ce	timbru/cimbru;	coate/coace;	toarte/toarce

Probă de evaluare a dislexiei

Nume.....Vârsta.....Data.....

Cerințe:

Citește vocalele : a , u , o , e , i , ă , â , î

Răspuns copil:.....

Citește consoanele : p, b, m , t, d, n, l, f, v, s, z, ț, ș, j, c, g, h, r, x, y

Răspuns copil:.....

Citește silabele (aemănatoare acustic): pa, ba, da, ta, va, fa, șa , ja, sa, za, ma, na, ra,
la ,ța ,sa , ca , ga

Răspuns copil:.....

Citește silabele (inversiuni kinetice) : mla, vra, div , spa, tve, tev

Răspuns copil:.....

Cuvinte : ac, roz, masă, elev, clasă, chitară, geam, stradă, felinar, dreptunghi, brânză

Răspuns copil:.....

Propoziții: Mama spală rufele. Copilul se joacă în curte cu mingea . Mama își
cheamă copilul să o ajute la întins rufe. El întârzie să vină iar mama îl ceartă.

Răspuns copil:.....

.....

Întrebări: Cine spală rufele? Cu ce se joacă copilul? De ce îl cheama mama pe
copil? De ce îl ceartă ea?

Răspuns copil:.....

.....

Probă de evaluare a disgrafiei

Nume.....Vârsta.....Data.....

1. Copiază următorul text :

Într-o zi frumoasă de vară voi merge la bunica la țară. Acolo am foarte mulți prieteni de joacă. O sa ne jucăm cu mingea și coarda. Dupa amiază vom merge la cules de floricele pe câmp. Ce frumoasă e o zi la bunica!

.....
.....
.....

2. Scrie după dictare (un text dintr-o poveste la alegere)

.....
.....
.....

3. Desparte în silabe următoarele cuvinte :

cană ..... clasă .....
loc ..... jucărie .....

4. Completează semnele de punctuație corecte :

Cei 3 porceluși s(...)au hotărât să aibă fiecare case separate(...)Primul porceluș își construise casa din paie(...)al doilea si(...)a construit casa din lemne iar al treilea si-a construit casa din cărămizi(...)Un lup veni și îi suflă casa primului porceluș. Primul porceluș fugi la al doilea porceluș dar lupul dărâmă și casa acestuia. Ambii porceluși fugiră la al treilea porceluș(...)lupul veni dar nu reuși să(...)i dărâme casa din cărămizi. Totuși(...)încercă să intre pe horn dar căzu în cazanul cu apă fierbinte(...)
Ura(...)am scăpat de lupul cel rău(...)exclamară cei trei porceluși(...)

Probă de evaluare a capacității de diferențiere fonematică

Nume.....Vârsta.....Data.....

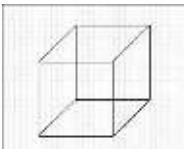

1. Diferențiere paronime

Paronime	Pronunție copil	Paronime	Pronunție copil
cât		gât	
caz		gaz	
pilă		bilă	
corn		torn	
vacă		vată	

2. Diferențiere logatomi

Logatomi	Pronunție copil	Logatomi	Pronunție copil
pada		dapa	
colo		loco	
șașa		șasa	
lete		tele	
bili		libi	

Ce este în imagine :

<p>1. Este o varză sau o barză ?</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Răspuns.....</p> <p>2. Este un tub sau un cub ?</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Răspuns.....</p>	<p>3. Este un tort sau un cort ?</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Răspuns.....</p> <p>4. Este un porc sau un port ?</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Răspuns.....</p>
---	---

FISA DE EXAMINARE LOGOPEDICĂ COMPLEXĂ

Data.....

Examinator.....

1. DATE GENERALE

Numele.....prenumele.....

data nasterii.....

Domiciliul.....

Institutia.....

Diagnosticul inițial.....

Date despre parinti și despre familie.....

.....

.....

2. ANAMNEZA

Sarcina si nasterea.....

Antecedente fiziologice si patologice.....

.....

.....

Cand a inceput sa vorbeasca/mearga.....

Deprinderi igienico-sanitare.....

.....

Cand a aparut tulburarea de limbaj.....

A frecventat gradinita/scoala.....

A beneficiat de terapie logopedică.....

Exista in familie persoane cu tulburari de limbaj sau afectiuni neuro-psihiice

.....

3. EXAMENUL SOMATIC SI FUNCTIONAL

Aspectul somatic.....

Acuitatea vizuala.....

Acuitatea auditiva.....

Respiratia.....

Coordonarea generala a miscarilor.....

Motricitatea aparatului fono-articulator.....

Motricitatea mainii.....

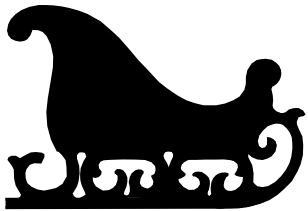

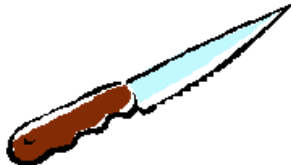

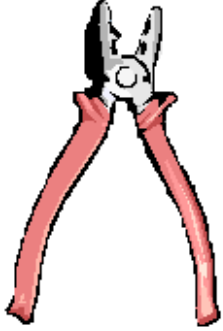
Lateralitatea.....

Afectiuni neuro-psihiice.....

4. a.EXAMINAREA PRONUNTIEI - denumire de imagini

(sub fiecare imagine examinatorul va scrie exact cum pronunță copilul)

b. EXAMINAREA PRONUNTIEI - prin vorbire reflectata

Pronuntati fiecare cuvânt rar și clar. Solicitati copilului să-l repete. Incercuiti sunetul sau grupul de sunete gresit pronunțat și notați exact cum a pronunțat copilul.

Sonante

m mama/mac.....
r rac/pere/vapor.....
rt carte/sport.....
n nuca/prune/pian.....

Oclusive

p pana/vulpe/lup.....
pl ploaie/umple.....
pr prosop/prune/capra.....
b balon/toba.....
bl bloc/tablou.....
br broasca/umbrela.....
t tata.....
tr tren/tractor.....
d Dana.....
dr drum/drept.....
c cal.....
cl clopot/ceste.....
cr creion/creta.....
g gara.....
gl glob/oglanda.....
gr gradina.....
ghe ghem.....
ghi ghinda.....
che chei.....
chi chifle.....

Fricative

f fata.....
fl floare/fluture.....
fr fructe/frunze.....
v vata.....
s soare.....
sl slip.....
sp spate/aspirator.....
st stol/castron.....
z zmeu/mânz.....
s sarpe/pusca.....
st stiuca.....
sl slep/slagar.....
str strand.....
sc scoala.....
j jucarie/cojoc.....
h haina/pahar.....

Africate

t tap/brat/maimuta.....
ce ceas/soarece.....
ci cirese/cipici.....
ge geanta/margele.....
gi girafa.....
chi chifle.....

5. GRESELI IN EXPRIMARE ORALA - Disgramatisme

1) Enumerari

- zilele saptamânii / lunile anului / recitarea unei poezii

.....
.....

2) Repetari de propozitii

2 cuv. - Copilul doarme.

.....

3 cuv. - Cartea este frumoasa.

.....

4 cuv. - Soarele straluceste pe cer.

.....

5 cuv. - Pe drum trec multe sanii.

.....

6 cuv. - Pe câmp cresc multe flori frumoase.

.....

7 cuv. - Iarna copiii alearga cu sania prin zapada.

.....

3) Repovestire

Ieri, Andrei s-a dus cu bunicul in parc. Pomii erau verzi, iar florile multicolore. Un dulau mare, latos, s-a oprit in fata unui catel mic. Dulaul a inceput sa latre amenintator, vrând sa-l ia de ceafa pe catel. Bunicul si Andrei au reusit sa-l goneasca pe dulau.

.....
.....

4) Vorbire independenta

- descrierea unei imagini, "Povesteste-mi ce ai vazut ieri la Tv." sau "Ce te-ai jucat ieri;"

.....
.....
.....

Concluzii (bifati)

- o - memoria verbala deficitara
- o - folosirea gresita a articolului
- o - folosirea gresita a cazurilor
- o - folosirea gresita a acordului
- o - topica gresita

6. EXAMINAREA CITIT - SCRISULUI

Textul folosit (din manualul clasei respective) la examinarea cititului.....
 .....si scrisului .....

	OMISIUNI	INLO- CUIRI	ADAU- GIRI	INVER- SARI			RITM		CITIREA
	litere silabe cuv	lit silabe	lit silabe	lit silabe			lent	acc	
CITIT									
cop.									
dict.									
indp									

Ex. suplimentar

- diferentierea auditiva (va - fa, sa - za, fata - vata, etc.) .....
- .....
- diferentierea optica (ba - da, an - au, buna - duna, etc.) .....
- .....
- silabe repetate (cocolos, banana, etc.) .....
- .....
- grupuri de litere .....
- .....

Greseli tipice

.....
 .....
 .....

Concluzii

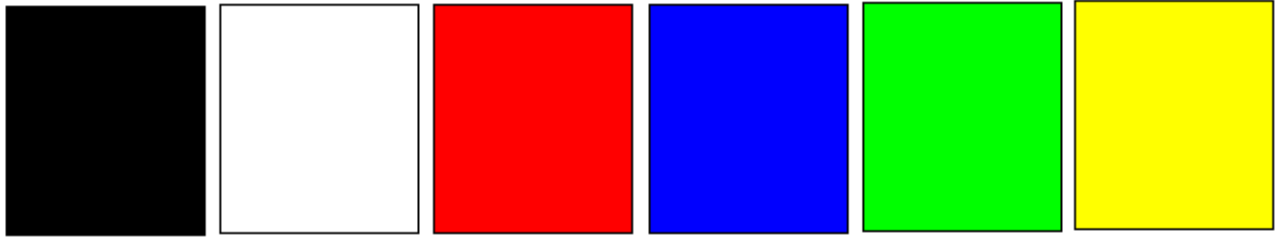
.....
 .....
 .....

Diagnostic logopedic

.....
 .....
 .....

7. MATURIZAREA SENZO-MOTORIE

1) Recunoasterea culorilor

Nr. greseli:

2) Diferentiere fonematica (auzul fonematic)

Pronuntati clar perechea de cuvinte stand in spatele copilului sau mascand gura d-voastra. Copilul trebuie sa repete corect cuvintele dupa o singura audiere. Evidentiati greselile.

1° rac - lac	6° varza - barza	Nr. greseli:
2° vata - fata	7° calut - carut	
3° mac - sac	8° cana - pana	
4° rama - pana	9° para - bara	
5° cui - pui	10° cos - mos	

3) Diferentiere chinestezica

Pronuntati clar, de doua ori fiecare cuvint. Solicitati copilul sa se uite cu atentie la gura d-voastra. La o greseala se poate repeta cuvintul. Notati greselile.

1° umbrela	4° gimnastica	Nr. greseli:
2° locomotiva	5° calorifer	
3° septembrie	6° catedra	

4) Diferentierea ritmica (simtul ritmic)

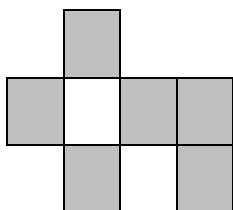
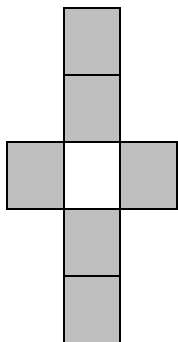
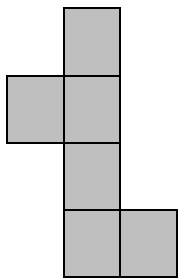
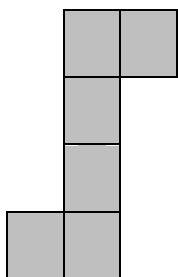
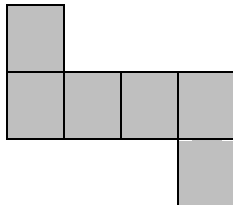
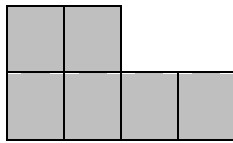
Cu mainile ascunse sub masa bateti din palme un ritm. Solicitati copilul sa-l repete. Demonstrati prima data cu un ritm simplu. Exp. x . x .
(x = accentuat; . = neaccentuat)

1° . . . x	3° . . x .	Nr. greseli:
2° . x . .	4° x . . .	

8. ORIENTAREA SI STRUCTURAREA SPATIALA

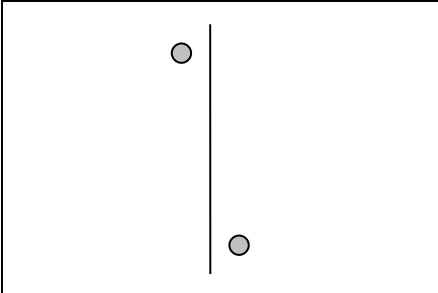
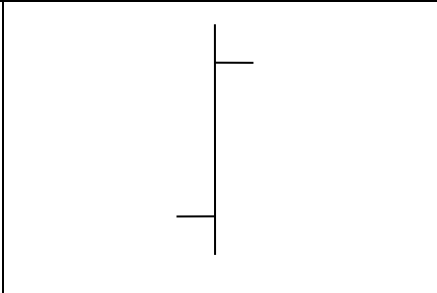
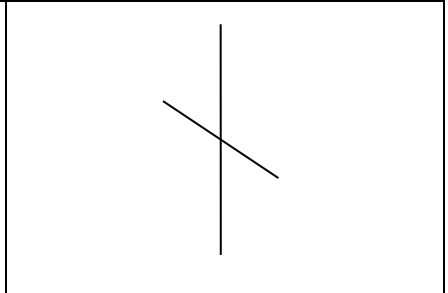
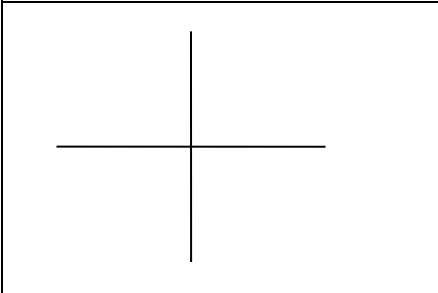
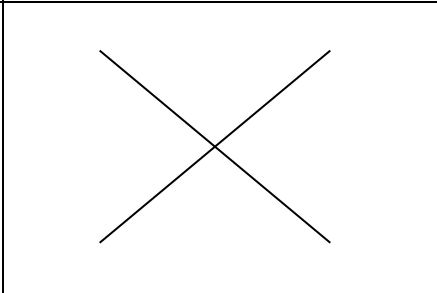
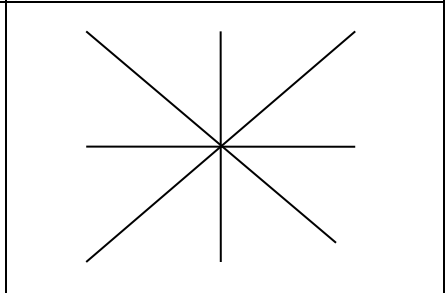
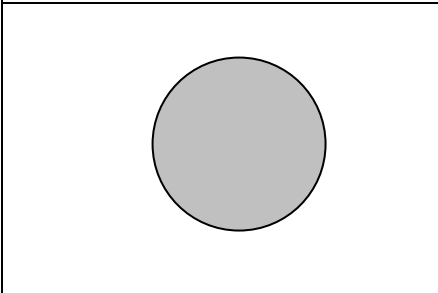
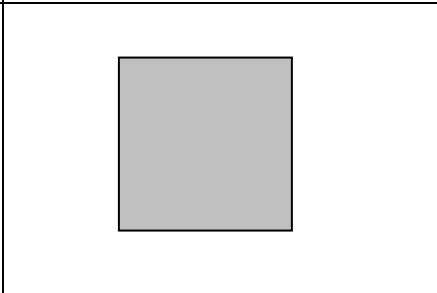
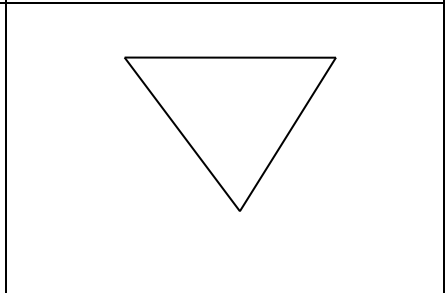
a) Constructii dupa model

Construiti cu cuburi in fata copilului modelul. Solicitati copilul sa-l reproduca. Evidentiati greselile.

Nr. greseli:

b) Reproducerea grafica a unor simboluri

Nr. greseli:

9. RITMUL SI FLUENTA (bifati)

- o - repetari de sunete/silabe/cuvinte .....
- o - poticniri la sunete/silabe/cuvinte .....
- o - spasme articulatorii .....
- o - dificultati in gasirea cuvintelor .....
- o - estomparea terminatiei cuvintelor .....
- o - miscari asociate .....
- o - ritmul vorbirii lent/accelerat .....

10. CONDUITA copilului in colectivitate si in timpul examenului/tratamentului logopedic (educ./ inv.)

.....
.....
.....

11. RANDAMENTUL SCOLAR

.....
.....

12. NIVELUL INTELECTUAL

.....
.....

13. CAUZELE SI DIAGNOSTICUL TULBURARILOR DE LIMBAJ

Cauze (presupuse/confirmate)

.....
.....
.....

Diagnosticul logopedic .....

.....
.....

Recomandari

.....
.....
.....
.....

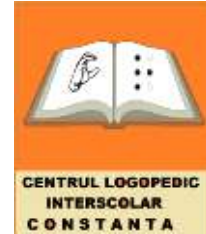

Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională Constanța

CENTRUL LOGOPEDIC INTERȘCOLAR
CONSTANȚA

e-mail: cli_cta@yahoo.com

FIȘĂ DE EVALUARE LOGOPEDICĂ

I. DATE PERSONALE

Nume și prenume _____

Data și locul nașterii _____

Unitatea școlară _____

Grupa/clasa _____

II. DEZVOLTAREA PSIHOMOTRICĂ

- Potrivește culori Arată culori Denumeste culori
- Potrivește forme Arată forme Denumeste forme
- Lateralitate - dominanță manuală: dreaptă stângă ambidextru
- Structurarea perceptiv-motrică de spațiu: dezvoltată insuficient dezvoltată
- Arată/denumeste caracteristici ale obiectelor: mare/mic, gros/subțire, lung /scurt, înalt/scund, greu/ușor, tare/moale, mult/puțin, gol/plin, închis/deschis, curat/murdar, aprins/stins, ud/uscat, vesel/trist, , cald/rece) toate parțial
- Folosește caracteristicile obiectelor adecvat, în context (descrierea obiectelor): fără ajutor cu ajutor
- Arată/denumeste momentele zilei: dimineața prânz seara zi noapte
- Arată/denumeste: zilele săptămânii lunile anotimpurile
- Asociază lună-anotimp corespunzător DA NU
- Asociază anotimp/elemente caracteristice DA NU
- Cunoaște ceasul DA NU
- Percepe durata unei activități DA NU
- Percepe succesiunea elementelor temporale: ore zile luni anotimpuri

III. EXAMINAREA APARATULUI FONOAARTICULATOR

- **Buze** : intacte cu malformație asimetrice
- **Limba**: de mărime normală microglosie macroglosie fren scurt
- **Dentiție**: normal crescută prognatism inferior/ superior creșteri suplimentare/ spații interdentare
- **Palat**: intact prea înalt turtit despicat asimetric
- **Motricitatea aparatului fonoarticulator**: dezvoltată insuficient dezvoltată
- **Acuitate auditivă**: normală hipoacuzie ușoară hipoacuzie severă
- **Auz fonematic**: dezvoltat insuficient dezvoltat
- **Tipul respirației**: pe gură pe nas vorbește pe inspir
- **Tonalitatea vocii**: normală înaltă joasă
- **Ritmul și fluența**: normal lent accelerat repetiții sunete/silabe/cuvinte

IV. EXAMINAREA LIMBAJULUI

-EXAMINAREA VORBIRII:

Sunete omise, înlocuite, deformatate

Izolată _____

În silabe _____

În cuvinte _____

Vorbirea reflectată _____

Vorbirea independentă _____

- EXAMINAREA LIMBAJULUI SCRIS-CITIT

Citirea: conform vârstei   în ritm propriu   pe silabe   pe litere

Scrierea: lizibil și corect   omisiuni grafeme   inversiuni grafeme

Copiere: lizibil și corect   omisiuni grafeme   inversiuni grafeme

Dictare: lizibil și corect   omisiuni grafeme   inversiuni grafeme

- FLUENȚA LIMBAJULUI EXPRESIV

Volumul vocabularului : redus   relativ dezvoltat   bogat   se exprimă incorect gramatical

Utilizarea funcțională a limbajului   DA   NU

Adecvarea limbajului la situații concrete   DA   NU

Poate să povestească cu suport vizual   DA   NU

Poate să povestească un text citit   DA   NU

Poate să relateze un eveniment   DA   NU

Poate să extragă ideile principale dintr-un text   DA   NU

DIAGNOSTIC LOGOPEDIC: _____

RECOMANDĂRI:

_____
_____
_____
_____

DATA: _____

PROFESOR LOGOPED,

FIȘĂ LOGOPEDICĂ SINTETICĂ

DATA EXAMINĂRII...../REEXAMINĂRII.....

DATE PERSONALE

Numele si prenumele.....

Data nasterii.....

Domiciliul .....

Unitatea scolara .....grupa/clasa .....

Situatia la invatatura .....

ANAMNEZA

Tata.....

Mama .....

Frați .....

Condiții generale de viață ale copilului in familie (stare economica a familiei, relațiile din familie, atitudinea fata de copilul cu deficiente de vorbire).....

.....

.....

Daca mai exista alte persoane cu tulburări de vorbire in familie .....

.....

Când a spus primele cuvinte .....

Daca a urmat terapie logopedica .....

DEZVOLTARE NEUROPSIHOLOGICA

Boli, malformatii .....

Acuitate vizuala .....

Acuitate auditiva .....

Respiratie .....

Motricitate generala .....

Motricitatea aparatului fonoarticular .....

Schema corporala.....

Orientare spatio-temporala .....

Lateralitate .....

EXAMINAREA VORBIRII

Intelegerea vorbirii.....

Sunete omise, inlocuite, deformatate .....

- Izolat.....
- In silaba .....
- In cuvant .....

Vorbirea reflectata .....

Vorbirea independenta .....

- Spontana.....
- Recitare.....
- Cant .....
- Povestire libera .....
- Povestire dupa imagini .....

Alte particularitati ale vorbirii (ritm, nazonanta, disfonie) .....

.....

.....

Vocabular .....

Structura gramaticala .....

EXAMINAREA LIMBAJULUI SCRIS-CITIT

Citirea.....

Scrierea.....

- Copiere .....
- Dictare .....
- Compunere .....

DIAGNOSTIC LOGOPEDIC

.....

.....

.....

PROGNOSTIC LOGOPEDIC .....

.....

Profesor logoped

03

Observarea activităților de terapie logopedică

3. Observarea activităților de terapie logopedică

Universitatea „Ovidius” din Constanța
Facultatea de Psihologie și Științele Educației
Specializarea Psihopedagogie specială
An II

Student: .....

Fișă de observație a activității logopedice

Cabinetul logopedic din cadrul: .....

Profesor logoped: .....

Grupa / clasa / inițialele copilului: .....

Vârsta copilului / copiilor: .....

Diagnosticul logopedic: .....

Tema activității logopedice: .....

Durata activității: .....

Obiectivele operaționale ale activității logopedice:

- .....
- .....
- .....

Metode terapeutice utilizate:

Mijloace didactice și alte resurse utilizate:

Etapele activității terapeutice:

Comportamentul copilului în timpul activității logopedice:

Observații:

04 **Intervenția terapeutică - logopedică**

4. Intervenția terapeutic-logopedică

MAPA LOGOPEDICĂ corespunzătoare unui sunet

1. Imaginea literei corespunzătoare sunetului, de tipar și de mână, mică și mare
2. Palatograma corespunzătoare poziției de emisie a sunetului
3. Semnul dactil al sunetului
4. Litera corespunzătoare sunetului în alfabetul Braille
5. Etapele corectării sunetului
  - a. **Impostarea: onomatopee**
  - b. **Emiterea sunetului în silabe directe, indirecte, logatomi**
  - c. **Consolidarea sunetului în cuvinte (cuvintele vor fi însoțite și de imagini corespunzătoare, acolo unde se poate):**
    - i. Monosilabice
      1. Poziție inițială
      2. Poziție mediană
      3. Poziție finală
    - ii. Bisilabice
      1. Poziție inițială
      2. Poziție mediană
      3. Poziție finală
    - iii. Trisilabice
      1. Poziție inițială
      2. Poziție mediană
      3. Poziție finală
    - iv. Polisilabice
      1. Poziție inițială
      2. Poziție mediană
      3. Poziție finală
    - v. Cuvinte în care sunetul apare în combinații consonantice mai greu de pronunțat
  - d. **Consolidarea sunetului în propoziții**
    - i. Cu cuvinte monosilabice – o apariție a sunetului
    - ii. Cuvinte bisilabice – o apariție a sunetului, apoi cu două apariții
    - iii. Cuvinte bi și trisilabice – o apariție a sunetului, două, apoi trei și mai multe
    - iv. Cuvinte polisilabice
  - e. **Diferențierea sunetului de sunete apropiate**
    - i. În silabe
    - ii. În cuvinte monosilabice
    - iii. În cuvinte paronime
    - iv. În cuvinte în care apar ambele sunete
    - v. În propoziții în care apar ambele sunete
  - f. **Automatizarea sunetului**
    - i. În propoziții și fraze complexe, cu mai multe apariții ale sunetului
    - ii. În texte cu sens
    - iii. În poezii, povestiri
    - iv. În conversația liberă

PLAN DE TERAPIE LOGOPEDICĂ

Inițiale : .....

Vârsta copilului / grupa / clasa: .....

Diagnostic logopedic : .....

Particularități :

- Înțelegerea vorbirii :.....
- Sunete afectate :.....
- Ritmicitatea vorbirii :.....
- Nazonanță :.....
- Auz fonematic :.....
- Elemente dislexice :.....
- Elemente disgrafice :.....
- Vocabular :.....
- Alte particularități :.....
- .....

ETAPA TERAPEUTICĂ	OBIECTIVE GENERALE	METODE FOLOSITE	DEMERS TERAPEUTIC	TEHNICI DE TERAPIE RECUPERATORIE (PROGRAM TERAPEUTIC)
A. ETAPA PREGĂTITOARE	1. Cunoașterea copilului 2. Înlăturarea negativismului față de vorbire 3. Crearea încrederii în posibilități 4. Familiarizarea cu mediul logopedic 5. Crearea unei atitudini pozitive față de corectare	- testarea psihopedagogică; - convorbirea și dialogul cu elevii; - diagnosticarea complexă; - jocul didactic; - folosirea unor cuvinte de laudă în timpul activității	Antrenarea copilului în diverse situații în vederea diagnosticării și orientării procesului terapeutic	- Diagnosticarea complexă (teste de inteligență, de personalitate, de lateralitate etc.) - Completarea fișei logopedice - Convorbiri psihoterapeutice de grup și individuale - Jocuri cu caracter adaptativ la mediul de corectare (într-o ambianță plăcută, jocuri pentru testarea cu planșe a vorbirii, jucării, alfabetul ilustrat, etc.) - Jocuri la alegere pentru a observa cum acționează copilul fără indicații (din proprie inițiativă) - Antrenarea în jocuri de perspicacitate
B. ETAPA TERAPIEI a) TERAPIA GENERALĂ	1) Dezvoltarea mobilității corporale generale – gimnastică generală	Exercițiul fizic	Mobilizarea corpului	- gimnastica brațelor; - gimnastica mâinilor; - gimnastica gâtului și a capului; - gimnastica toracelui; - gimnastica abdomenului; - aplaudatul; - mers ritmat etc.
	2) Educarea respirației corecte verbale și neverbale	Demonstrația Exercițiul Munca independentă Exercițiul în perechi Jocul didactic	- obținerea unei respirații lungi, fără efort, ușor; - educarea echilibrului între inspir și expir; - formarea unei respirații diafragmale; - obținerea unui ritm respirator uniform; - oxigenarea înainte de efort; - mărirea capacității respiratorii	- exerciții pentru expirație (ex. de suflat); - exerciții pentru inspirație (ex. mirosim florile); - exerciții pentru învățarea inspirației diferențiale (alternarea inspirației pe cele două nări); - exerciții de respirație cu suport concret (folosind instrumente muzicale); - exerciții de respirație în fața oglinzii, prelungind treptat expirația; - exerciții libere în stare de repaos; - exerciții libere de respirație în mers.

ETAPA TERAPEUTICĂ	OBIECTIVE GENERALE	METODE FOLOSITE	DEMERS TERAPEUTIC	TEHNICI DE TERAPIE RECUPERATORIE (PROGRAM TERAPEUTIC)
	3) Dezvoltarea mobilității fonarticulatorie (educarea mișcărilor articulatorii)	Demonstrația Exercițiul Munca independentă Exercițiul în perechi Jocul didactic	a) Antrenarea motricității faciale	- gimnastica facială; - umflarea alternativă a obrazilor; - umflarea și retragerea simultană a obrazilor; - încrețirea, descrețirea feței; - imitarea râsului, a surâsului etc.
			b) Antrenarea motricității labiale	- gimnastica labială; (anexa 1) - întinderea buzelor; - rotunjirea buzelor, formarea unei pâlnii cu buzele; - acoperirea unei buze cu cealaltă alternativ; - vibrarea buzelor etc.
			c) Antrenarea motricității linguale	- gimnastica linguală; - mișcări rapide și ritmice de scoatere și retragere a limbii; - mișcări spre dreapta și spre stânga; - imitarea plescăitului; - ștergerea dinților pe afară și pe dinăuntru cu limba etc.
			d) Antrenarea mișcărilor mandibulare	- gimnastica mandibulară; - ridicarea și coborârea ritmică a mandibulei; - mișcări spre dreapta și spre stânga a mandibulei; - mișcări înainte și înapoi ale mandibulei; - imitarea rumegatului animalelor etc.
			e) Antrenarea mișcărilor velopalatine	- gimnastica velopalatină; - imitarea tusei, a căscatului; - mișcări de deglutiție, de eliminare a flegmei etc.
	4) Educarea auzului fonematic	Exercițiul Jocul didactic Imitația	a) Formarea capacității de diferențiere fonematică	- imitarea sunetelor din natură în șoaptă, în ritm stacato și prelungit, după indicații; - diverse jocuri didactice (ex. „, Deschide urechea bine!”)
			b) Formarea percepției fonetice corecte	- analiza auditivă a sunetului (la început; mijloc; sfârșit)
			c) Analiza fonetică (de la propoziții, cuvânt, silabă)	- repetarea unor silabe sau sunete în scopul diferențierii consoanelor surde de cele sonore (ex: pa – ba; pe – be; etc); - separarea în propoziție a cuvântului cu sunet deficitar; - analiza fonetică a cuvântului; apoi sinteza lui; - diferențierea cuvintelor paronime; - jocuri diferite pentru dezvoltarea auzului fonematic.

ETAPA TERAPEUTICĂ	OBIECTIVE GENERALE	METODE FOLOSITE	DEMERS TERAPEUTIC	TEHNICI DE TERAPIE RECUPERATORIE (PROGRAM TERAPEUTIC)
b) TERAPIA RECUPERATORIE SPECIFICĂ	1) Obținerea sunetului deficitar și exersarea sunetului	Demonstrația articulatorie Exercițiul Jocul didactic	a) Pregătirea impostării sunetului	Obținerea izolată a sunetului prin onomatopee (ex: s – ca șarpele; j – ca vântul etc.)
			b) Emiterea sunetelor prin demonstrație și imitație	1. Sunetele bilabiale: p, b, m. 2. Sunetele labio-dentale: f, v. 3. Sunetele linguo – dentale: s, ț, z. 4. Sunetele alveolare: t, d, n. 5. Sunetele prepalatale: ș, j, ce, ci, ge, gi. 6. Sunetele guturale: c, g, h. 7. Sunetele palatale: che, chi, ghe, ghi. 8. Sunetul r. 9. Sunetul x. 10. Pronunția vocalelor. 11. Grupuri dificile de consoane.
			c) Emiterea sunetelor prin derivare	- atenție deosebită sunetelor de bază: s, ș, r; - un „s” bine consolidat facilitează apariția lui „z”; - „ș” → „j”; - „s” + „t” → „ț”; - „ce” → „ge” etc
			d) Emiterea concomitentă	După pronunția model se realizează pronunția concomitentă a sunetului corect.
	e) Emiterea independentă	Primele exerciții trebuie făcute în șoaptă, cu un minim de efort articulator, apoi vocea va deveni din ce în ce mai puternică.		
	2. Consolidarea sunetului obținut	Analiză fonematică Comparație sonoră	a) introducerea sunetului în silabe	- silabe directe și inverse (ex: „ z ”: za, ze, zi, zo, zu, ză, zâ, az, ez, iz, uz, oz, ăz, âz); - structuri reversibile (za – az; ez – ze); - logotomi: (sac; sec; sos; vas etc.); - structuri silabice consonantice (stra; stro; stre etc.)

		Comparație grafică Diferențieri de alte sunete	b) introducerea sunetului în cuvinte	<ul style="list-style-type: none"> • Cuvinte cu fonemul în poziție inițială <ul style="list-style-type: none"> - cuvinte monosilabice: ex: sac; sat; ser; sub etc. - cuvinte bisilabice: sapa; supa; suta; sora etc. - cuvinte polisilabice: salam; sobar; secară etc. • Cuvinte cu fonemul în poziție medie: masă; casă etc. • Cuvinte cu fonemul în poziție finală: dus; pus etc. • Cuvinte în care fonemul se află precedat sau urmat de o consoană (sc; sp; st etc) • Cuvinte în care fonemul se repetă de două ori • Cuvinte în care consoana afectată este intervocalică • Cuvinte în care fonemul este precedat de o consoană și urmat de o vocală • Structuri verbale reversibile: (ex: sar – ras) • Structuri verbale progresive: (ex: s – sa – sap - sapă)
	3. Diferențierea sunetelor	Diferențiere motrică – kinestezică Joc didactic Exercițiu sonor Exercițiu grafic Comparații	a) Diferențierea la nivelul silabelor	- prin exerciții și comparații Ex: pentru t – d ta – da at – ad ata - ada te – de et – ed ete - ede
			b) Diferențierea la nivelul cuvintelor	- se folosesc cuvinte paronime: Școală – scoală Duș – dus Pește – peste etc
	4. Automatizarea sunetelor	- analiza și sinteza fonematică și de repetare a unor	a) Exersarea sunetului deficitar în propoziții	<ul style="list-style-type: none"> • exerciții de pronunție a unor propoziții simple în care este prezent în cuvinte sunetul deficitar la început, mijloc și la final • sintagme cu partea inițială sau finală constantă • sintagme cu frecvență mare a sunetului deficitar

		serii de cuvinte (scris și oral) - compunere după imagini date a unor propoziții și texte - conversația - compuneri cu început dat	b) Exersarea sunetului deficitar corectat în scurte povestiri, texte, memorizări și ghicitori	1. povestiri și repovestiri după imagini, seturi de imagini, planșe, diafilme; 2. memorarea de scurte poezii care conțin sunetele deficitare; 3. rostirea unor ghicitori; 4. texte scurte în care cuvintele ce prezintă dificultăți se repetă; 5. dialoguri, convorbiri libere cu teme propuse de terapeut sau de copil.
--	--	---	---	--

În dislalia polimorfă se începe (după caz) cu sunetele mai ușor de pronunțat pentru copil. Un model generalizat de corectare ar fi:

1) p, b, m, l;	6) ce, ci, ge, gi;
2) t, d, n;	7) che, chi, ghe, ghi;
3) f, v;	8) c, g, h;
4) s, z, ț;	9) r;
5) ș, j;	10) x.

După ce fiecare sunet este corectat, se face diferențierea de celelalte sunete, după care se trece la următorul sunet.

Programul de terapie se realizează în funcție de fiecare copil.

Emiterea sunetelor se realizează și în timpul altor activități cu mâinile (jocuri etc.) → automatizare și consolidare.

Școala .....

an școlar .....

PLAN DE TERAPIE LOGOPEDICĂ – formular general

NUMELE ȘI .....

PRENUMELE .....

DIAGNOSTIC LOGOPEDIC: .....

DATA	ETAPA	OBIECTIVE	OBSERVAȚII

Profesor logoped,

PROIECT DE ACTIVITATE TERAPEUTICĂ LOGOPEDICĂ

Data:

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

Profesor logoped:

Logopat:

Grupa / clasa:

Diagnostic logopedic:

Etapa terapeutică:

Tipul activității:

Durata activității:

COMPETENȚE SPECIFICE:

OBIECTIVE OPERAȚIONALE CORECTIV-TERAPEUTICE:

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee de terapie:

Mijloace și materiale didactice:

BIBLIOGRAFIE:

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII TERAPEUTICE

Nr. Crt.	Secvența activității terapeutice	Obiective	Demersul terapeutic	Interval de timp	Strategii didactice		Evaluare
					Metode și procedee	Mijloace și materiale	
1.	Pregătirea activității terapeutice						
2.	Elemente de terapie generală						
3.	Elemente de terapie specifică						
4.	Asigurarea retenției și feed-back-ul						
5.	Evaluarea și încheierea activității.						

Anexe

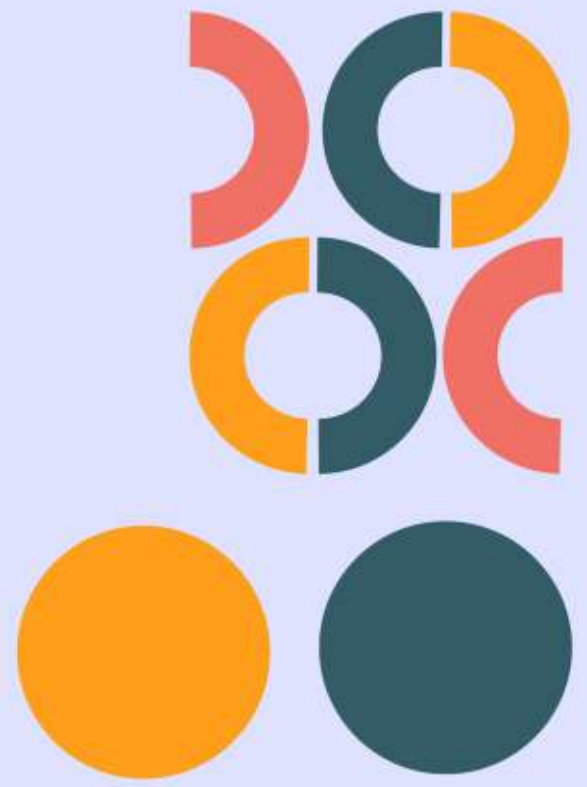
05

Portofoliul final al practicii de specialitate

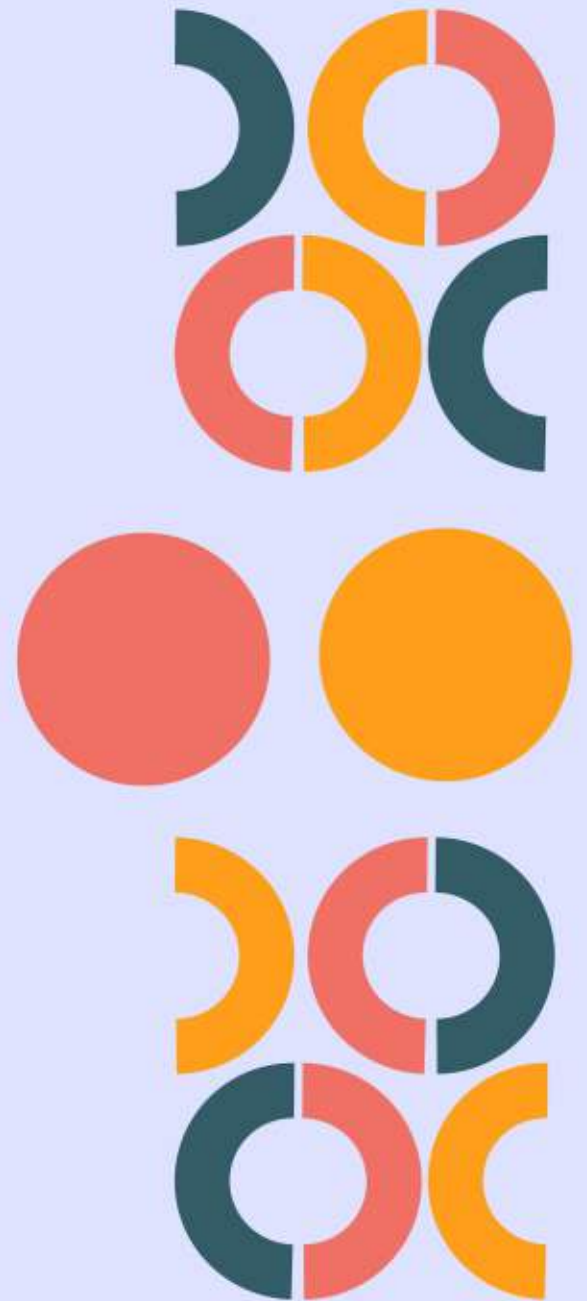
5. Portofoliul final al practicii de specialitate

- Album logopedic
- Mapă logopedică
- Probe de evaluare aplicate pentru evaluarea unui copil
- Fișa de observație a activității logopedice din cabinetul logopedic unde se desfășoară practica de specialitate
- Fișa logopedică completată pentru un copil observat în cadrul practicii de specialitate
- Plan de terapie logopedică întocmit pentru unul dintre copiii cărora li s-a completat și fișa logopedică.
- Proiect de activitate didactică logopedică
- Materiale didactice

06

Bibliografie

6. Bibliografie

- ✓ Anca, Maria (2007). *Logopedie*. Cluj Napoca: Ed. Presa Universitară Clujană.
- ✓ Bâlbâie, Veronica. coord. (2004). *Dicționar, elemente de logopedie și psihologie medicală*. Iași : Ed. Pim.
- ✓ Burlea, Georgeta (2007). *Tulburările limbajului scris-citit*. Iași : Ed. POLIROM.
- ✓ Burlea, Georgeta, Burlea, M. coord. (2004). *Dicționar explicativ de logopedie*. Iași : Ed. Sedcom Libris.
- ✓ Calomfirescu, Ștefania (1989). *Tulburări de limbaj în accidente vasculare cerebrale*. Cluj: Ed. Dacia.
- ✓ Carantină, D., Totolan, D. (2007). *Psihopedagogie specială*. Constanța: Ovidius University Press.
- ✓ David. Carmen, Roșan. A. (2019). *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*. Iași: Polirom.
- ✓ Dragu, Anca, Totolan, D., Matei, R. (2007). *Îndrumarul practicii de specialitate – specializarea Psihopedagogie specială*. Constanța: Ovidius University Press.
- ✓ De Chassey, Juliette, Brigogne, Sylvie (2008). *Terapia comportamentală și cognitivă a tulburărilor de ritm și fluentă*. Iași: Ed. POLIROM.
- ✓ Gherguț, A. (2007). *Sinteze de Psihopedagogie specială*. Iași: Ed. POLIROM.
- ✓ Gherguț, A. (2013). *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*. Ed. A III-a. Iași: Polirom.
- ✓ Ionescu. Ș. (coord.) (2013). *Tratat de reziliență asistată*. București: Ed. Trei.
- ✓ Jurcau Emilia, Jurcau N. (1994). *Învățăm să vorbim corect*. Cluj Napoca: Ed. Printek.
- ✓ Paunescu C. (1984). *Tulburările de limbaj la copil*. București: Ed. Medicala.
- ✓ Sehveiger P. (1980). *Limbaj si vorbire in afazie*. Cluj Napoca: Ed. Dacia.
- ✓ Ungureanu D. (1998). *Compendiu logopedic școlar*. Timisoara: Ed. Eurostampa.
- ✓ Verza, E. (2003). *Tratat de logopedie*. vol.I. București: Ed. Semne.
- ✓ Verza, E. (2007). *Tratat de logopedie*. vol.II. București. Ed. Semne.
- ✓ Verza, E., Verza E.F. (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. București: Ed. Universității din București.
- ✓ Vrășmas E., Stanica C. (1994). *Terapia tulburărilor de limbaj*. București: INRSPH.
- ✓ Vrășmaș. Ecaterina (coord.) (2022). *Să învățăm cu ... plăcere: Fișe de exerciții logopedice în comunicarea orală și scrisă*. București: Ed. Arlequin.
- ✓ Vrășmaș. Ecaterina (coord.) (2022). *8 LOG: Program de exerciții logopedice pentru remedierea dislaliei*. București: Ed. Arlequin.
- ✓ Vrășmaș. T., Vrășmaș. E. (coord.).(2021). *Pe drumul spre educația incluzivă în România*. București: Ed. Universitară.
- ✓ *** (2016 – trad.). *DSM-5 Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a tulburărilor mintale*. Ed. A V-a. București: Ed. Medicală Callisto.